

Rubriek “De psychotraumatheapeut: het verhaal van... Martijn Stöfseel”

Door Marie-Louise Kullberg (PhD student Universiteit van Leiden)

Diagnostiek en behandeling van psychotrauma vraagt om specifieke expertise. Om die deskundigheid te garanderen biedt NtVP de **certificering tot psychotraumatheapeut**. Wie zijn de professionals die deze certificering hebben? In deze rubriek komen zij aan het woord, geven hun blik op hun werkveld en hun visie op de certificering tot psychotraumatheapeut. Voor deze nieuwsbrief sprak ik met Martijn Stöfseel.

In het nieuwste boek van Martijn Stöfseel ‘Trauma en verwerkingstechnieken’ komen ‘de grote drie’ verwerkingstechnieken, Imaginaire Exposure (IE), EMDR en Imaginaire Rescripting (IR), aan bod. Martijn Stöfseel heeft een eigen praktijk in Luntenen en is klinisch psycholoog en psychotherapeut. Daarvoor heeft hij 21 jaar bij het Sinaicentrum gewerkt. Martijn is bij de NtVP geregistreerd als psychotraumatheapeut.

Ik noem ze graag “de Grote Drie”

In je nieuwste boek komen drie verwerkingstechnieken, EMDR, IE en IR, aanbod en bespreek je indicaties voor de verschillende behandelingen en eventuele voor- en nadelen. Hiermee help je andere behandelaren met het maken van een keuze voor een gepaste techniek. Wat is de aanleiding voor dit boek?

Ruim 15 jaar geef ik les over trauma. Als ik een aantal jaar terug aan een cursusgroep vroeg wie er bekwaam is in behandelen met EMDR, dan stak een enkeling zijn hand op. Nu steekt ruim driekwart zijn hand op als je vraagt naar ervaring met EMDR. Voor IR is het op dit moment een beetje zoals het tien jaar geleden met die andere twee technieken was;

maar een klein groepje past dit veelvuldig toe. De grote vraag die vervolgens altijd rijst is ‘wanneer gebruik je nou wat?’

EMDR is de laatste jaren eigenlijk de Haarlemmerolie geworden, een techniek die voor van alles ingezet wordt. IE is een hele goede techniek en krijgt in mijn ogen wat te weinig aandacht. IR is relatief kortgeleden onderzocht met zeer gunstige resultaten, maar staat nog niet bij alle behandelaren op het netvlies. Ik noem ze graag “de Grote Drie”.

Geïnspireerd door De Grote Drie in de naoorlogse Nederlandse literatuur?

Nee, naar De Grote Drie van het Nederlandse cabaret: Toon Hermans, Wim Kan en Wim Sonneveld.

Waarom deze drie technieken?

Uit onderzoeken blijken deze het meest evidence-based. Het boek is gebaseerd op mijn gesprekken met acht deskundigen -- om een genuanceerd beeld te krijgen. In het boek combineer ik de ISTSS-richtlijnen, protocollen en eigen ervaringen tot een overzicht om uiteindelijk de vraag te beantwoorden ‘wanneer gebruik je nou wat?’.

Wat is jouw idee over ‘wanneer gebruik je nou wat’?

Grofweg zou je het zo kunnen zien: EMDR is het meest aan te bevelen bij zeer hoge spanning, bijvoorbeeld bij een hoge SUDS (Subjective Units of Distress Scale) score. Wordt er veel vermeden? Dan is IE meestal de beste optie. Is er sprake van vroegkinderlijk trauma en met name emotionele verwaarlozing? Dan zou ik kiezen voor IR.

Met welke typen psychotrauma heb je met name te maken in de spreekkamer?

Bij het Sinaicentrum heb ik veel ervaring op gedaan met oorlogsgetroffenen, dat waren toen met name mensen van Indische komaf. Hier zag ik ook veel mensen van de Naoorlogse Generatie, dat zijn eigenlijk Kinderen van Ouders met Psychische Problemen (KOPP), waar vaak persoonlijkheidsproblematiek speelde. In de loop van de jaren heb ik geregeld ook vluchtelingen en asielzoekers met psychotrauma in mijn spreekkamer gehad. Tegenwoordig zie ik minder specifiek trauma, maar wel mensen met problemen ten gevolge van affectieve verwaarlozing in de jeugd. Veel mensen blijken beschadigd tijdens de opvoeding.

Wat vind je het allermooiste aan dit werk?

In de spreekkamer vind ik het bijzonder dat ik mee kan werken aan mensen zich prettiger in het leven te laten voelen. Dat lukt niet altijd, maar mensen zien groeien en autonomer zien worden vind ik mooi. Het boeken schrijven is me een beetje overkomen, maar vind ik heel erg leuk.

Hoe ging dat bij je laatste boek?

‘Trauma en verwerkingstechnieken’ is ontstaan in mijn kleine caravannetje op een primitieve camping. Er is niks, alleen een

waterpomp. Ik vind het heerlijk daar. Ook heb ik een schrijfplekje op Hoge Veluwe. Dan neem ik een tafeltje, een stoel en mijn computer mee en kijk ik tijdens het schrijven naar de edelherten.

Je bent ook geregistreerd als Psychotraumatherapeut bij de NtVP (en lid van de certificeringscommissie), wat is voor jou de meerwaarde daarvan?

Het is goed dat er een kwaliteitskenmerk is voor behandelaren en dat ze zich blijven informeren door naar congressen te gaan bijvoorbeeld om te her-registreren.

Wat denk je dat er nodig is om de zorg voor getraumatiseerde mensen in Nederland te verbeteren?

Volgens mij is het niveau van traumazorg in Nederland hoog, vergeleken met vroeger. Er is steeds meer aandacht voor in het onderwijs en in onderzoek. Het is een goede ontwikkeling dat technieken zoals intensieve traumabehandeling en narratieve technieken onderzocht worden. Meer aandacht voor indicatie-verschillen zou nog mooi zijn, zoals ik ook beschrijf in mijn boek.

Tenslotte, zijn er nog andere dingen die je graag mee wilt geven aan andere traumatherapeuten?

Voor iedereen die veel met trauma werkt zou ik willen adviseren om zich te bekwamen in tenminste 2 van de 3 technieken. Bij veel psychische problematiek is er sprake van psychotrauma en hebben cliënten er baat bij een traumagerichte behandeling. Begin eventueel met een lichter trauma om vervolgens verder te werken, maar probeer altijd met het onderliggend trauma aan de slag te gaan. Dus bij twijfel wél inhalen.

[Ntvp Okt20, Nieuwsbrief](#)